

Darché Noam Institutions

דרכיה דרכי נועם DARCHÉ NOAM

The David Shapell College of Jewish Studies/Yeshivat Darché Noam • Midreshet Rachel v'Chaya College of Jewish Studies for Women

Yosef and His Brothers: Disputes and Directions in Avodas Hashem

Rabbi Shaya Karlinsky
Rosh Yeshiva
Dean, Darché Noam Institutions

ספר בראשית פרק לו

(ה) וַיִּחְלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגִּד לְאָחָיו וַיִּסְפּוּ עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ: (ו) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמְעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתִּי: (ז) וַהֲגִה אֲנִיחֶנּוּ מֵאֲלֵמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִגַּה קָמָה אֲלֵמְתִי נִגְם נִצְרָה וְהִגַּה תִּסְבִּינָה אֲלֵמְתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוּוּן לְאֵלֵמְתִי: (ח) וַיֹּאמְרוּ לוֹ אָחָיו הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם מְשׁוּל תִּמְשַׁל בְּנוֹ וַיִּסְפּוּ עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ עַל חֲלַמְתֵּי וְעַל דְּבָרָיו:

מדרש רבה בראשית פרשה פד פסקה י

(י) ויחלום יוסף חלום ויאמר אליהם שמעו נא אמר כך יהיו הנביאים מוכיחין אתכם (מיכה ו) שמעו נא את אשר ה' אומר והנה אנחנו מאלמים אלומים אתם כונסין פירות ואני כונס פירות שלכם רקובים ושלי עומד

ילקוט שמעוני בראשית - פרק כט - רמז ככה

אעבודך שבע שנים ברחל בתך הקטנה. אמר בגין דאנשי מקומך רמאין אברר את קניני. ברחל ולא בלאה. בתך שלא תביא אחרת מן השוק ותקרא את שמה רחל. קטנה שלא תחליף שמותן זו בזו ... כל ההוא ליליא היה צוח לה רחל רחל והיא עניא ליה. בצפרא והנה היא לאה א"ל מה רמייתא בת רמאי לאו בליליא הוה קרינא רחל ואת ענית לי א"ל אית ספר דלית ליה תלמידים לא כן הוה אבוך צוח לך עשו ואת עני ליה.

ילקוט שמעוני בראשית - פרק כט - רמז ככה

ועיני לאה רכות ... אמר ר' יונתן מה ראה יעקב אבינו שנטל בכורה מראובן ונתנה ליוסף משאר בניו ראויה היתה בכורה לצאת מרחל דכתיב אלה תולדות יעקב יוסף אלא שקדמה לאה ברחמים ומתוך צניעות שהיתה בה ברחל החזירה הקב"ה לה. ואמאי קדמתה לאה דכתיב ועיני לאה רכות מאי רכות ... רבא אמר לעולם רכות ממש ולא גנאי הוא לה אלא שבח הוא לה שהיתה שומעת בני אדם שהיו אומרים שני בניו יש לה לרבקה ושתי בנות יש לו ללבן הגדולה לגדול והקטנה לקטן והיתה יושבת בפרשת דרכים ושואלת לבני אדם מה מעשיו של גדול איש רע הוא ומלסטם את הבריות קטן מה מעשיו איש תם הוא יושב אהלים הוא והיתה יושבת ובוכה עד שנשרו ריסי עיניה והיינו דכתיב וירא ה' כי שנואה לאה מאי שנואה ... אלא ראה הקב"ה ששנואין מעשה עשו בפניה ויפתח את רחמה.

ספר בראשית פרק כה

(כז) וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֲשׂוֹ אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֶה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֲהָלִים: (כח) וַיֵּאָהֵב יַצְחָק אֶת עֲשׂוֹ כִּי צִיד כָּפּוּ וַרְבֵּקָה אֲהָבָת אֶת יַעֲקֹב:

ספר דברים פרק לג

(יג) וַלְיוֹסֵף אָמַר ... (טז) וַיִּמְגְדֵר אֶרֶץ וַיִּמְלְאָה וַרְצוֹן שְׁכֵנֵי סָנָה תְּבוֹאֲתָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וַלְקַדְקֹד נִזִּיר אָחָיו:

רש"י על דברים פרק לג פסוק טז

נזיר אחיו - שהופרש מאחיו במכירתו:

רש"י על בראשית פרק מט פסוק כו

נזיר אחיו - פרישא דאחוהי שנבדל מאחיו כמו וינזרו מקדשי בני ישראל

ילקוט שמעוני בראשית - פרק לח - רמז קמה, מדרש רבה בראשית פרשה פה פסקה ח

ויראה יהודה ויחשבה לזונה ... אמר ר' יוחנן ביקש לעבור וזימן לו הקב"ה מלאך שהוא ממונה על התאוה א"ל להיכן אתה הולך יהודה מהיכן מלכים עומדים מהיכן גואלים עומדים. ויט אליה אל הדרך בעל כרחו שלא בטובתו.

ספר בראשית פרק מו

(ו) וַיִּיחָחוּ אֶת מִקְנֵיהֶם וְאֶת רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבִיאוּ מִצְרַיִם יַעֲקֹב וְכָל זָרְעוֹ אֹתוֹ:

(כח) וְאֶת יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גִּשְׁנָה וַיָּבִיאוּ אֶרְצָה גִּשְׁן:

רש"י על בראשית פרק מו פסוק כח

לפניו - קודם שיגיע לשם. ומ"א להורות לפניו לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה: